

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetrów przed 50 groszy, w tekście 55 gr., za tekstem 25 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 5 — 10 groszy za wyraz. Najmnie 1 zł.

Konto czekowe P. K. O. Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Demokratyczny organ niezależny.

Prenumerata wynosi miesięcznie
zł. 2.00

Adres redakcji i administracji: Piłsudskiego Nr. 8, telefon 4-97, telefon mieszkania redaktora 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94. Konto czekowe P. K. O. Warszawa 65.070

Wydawca: Helena Monsierka. — Red. odp.: Wiktor Monsierki.

FILJE: Będzin, hotel Bristol, tel. 5-98; Grodziec, ulica Kościuszkowska, Zawlecze, Piłsudskiego 5, tel. 97. Czeladź, Rynek Nr. 8.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci

ś. p. Inż. Stanisława Gadomskiego

odbędzie się dnia 16 czerwca o godz. 10 rano w Kościółku Serca Jezusowego (kolejowym) msza żałobna, na którą zapraszają znajomych i życzliwych

Żona, synowie i szwagier.

Zarząd Cukierni i Restauracji Warszawskiej w Sosnowcu

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność Zagłębia, że z d. 16 b. m., t. j. od soboty koncertować będzie

dwoje cudownych dzieci-Palulus

Niezwykła ta atrakcja wywoływała wszędy podziw i uznanie dla obdarzonych niezwykłym talentem dzieci.

Zatarg komisji administracyjnej z rządem.

WARSZAWA, 14. 6. Dziś odbyło się posiedzenie komisji administracyjnej która wbrew zawartemu uprzednio kompromisowi z rządem, uchwaliła przystąpić natychmiast do wyboru nadzwyczajnej komisji do zbadania nadużyć wyborczych. Komisję tę postanowiono wyposażać w takie pełnomocnictwa, które

godzą w powagę rządu i na które rząd w żadnym razie zgodziłby się nie mógł.

Klub B. B. sprzeciwiał się bezwzględnie załatwieniu tej sprawy wbrew słusznym żądaniom rządu i udziału w wyborze komisji nie weźmie.

Korzystna zmiana w bilansie handlowym.

WARSZAWA, 14. 6. Według obliczeń głównego urzędu statystycznego wywóz z Polski zagranicę w maju wyniósł 1,551,564 tony i wyraził się w sumie 201,540,000 zł. W porównaniu z kwietniem oznacza

to poprawę o 18 milionów zł.

Ponieważ według wszelkiego prawdopodobieństwa przywóz uległ w tym samym okresie zmniejszeniu, — bilans handlowy w maju da znacznie lepsze wyniki, niż w kwietniu.

Wyloty polskich armat strzegą naszego wybrzeża.

Trzy statki wojenne stanęły przy ujściu Wisły.

WARSZAWA, 14. 6. Zarząd centralny ligi morskiej i rzecznej komunikuje:

Przy ujściu Wisły stanęły trzy polskie statki wojenne.

Celnicy gdańscy są obecnie pod obserwacją narzej floty wojennej, co odbiera im ducha i nie pozwala na szykanowanie polskiej

floty wojennej.

W ten sposób polska marynarka wojenna, jako jedyna siła, powołana do wykonywania służby policyjnej na morzu, zadokumentowała konieczność swego istnienia.

Konieczność ta w miarę rozwoju floty handlowej, będzie oczywiście coraz aktualniejsza.

Ziemia zapada się w Grecji.

LONDYN, 14. 6. Z Aten donoszą, że ostatnim trzęsieniem ziemi towarzyszyły bardzo niepokojące zjawiska. W pobliżu miejscowości Perahora po drugiej stronie zatoki Korynckiej powierzchnia ziemi obniżyła się do głębokości około 100 m.,

wskutek czego ze szczytu góry Gerania spadają wielkie odłamy skalne, które wzbudzają nieopisany popłoch. Obawiają się, że wydarzenia te stanowią zapowiedź nowego wielkiego trzęsienia ziemi.

Odsiecz dla Nobilego Burza na Szpicbergu ustała.

OSLO, 14. 6. Do Kingsbay przybył inżynier duński Warming oraz Duńczyk Dangen z zaprzęgiem psów. Okręt »Braganaza«, który jutro przybywa do Kingsbay ma zabrać z sobą ów zaprzęg udając się na poszukiwania rozbitków »Italji«. Rzeczoznawcy sądzą, że wyprawa ratunkowa musi być przeprowadzona najpóźniej w ciągu dni 14 o ile by

mogła być uwieńczona powodzeniem. »Braganaza« wykryła, że na szerokości geograficznej 80 st. 30 minut istnieje powłoka lodowa półtora metra grubości. Obawiają się, że rosyjski łamacz lodów, który udaje się w te okolice nie zdoła sobie tamfedy utorować drogi. Burza na Szpicbergu ustała. Dziś słońce świeci.

Mordercy i gwałciciele na wysokich urzędach sowieckich.

RYGA, 14. 6. W wyniku rewizji urzędów aresztowano w Krzywym Rogu za nadużycia sowieckich miejscowy niemal w pełnym składzie, oraz naczelnika milicji sowieckiej Olijnika wraz z 15 urzędnikami. Olijnik obawiając się wykrycia defraudacji 20.000 rb. z pieniędzy skarbowych

zamordował skarbnika Wierzbickiego i inscenizował samobójstwo skarbnika.

W Tambowie aresztowano dyrektora fabryki wyrobów tkackich komunistę Turbińskiego, który w przeciągu dwu lat bezkarnie zniewolił 20 robotnic.

Strajkiem głodowym bronią się studentki rosyjskie przed torturami bolszewików.

MOSKWA, 14. 6. «Komsomolskaja Prawda» donosi o niezwykłym wypadku głodówki w wyższej sowieckiej szkole agronomicznej w Szczapowie w okolicach Moskwy.

Na tle szykanowania uczennic tej szkoły doszło do zatargu między

jedną ze słuchaczek tej szkoły, a prezesem organizacji komunistycznej, który kazał tę studentkę aresztować i skazał ją na 4 dni głodówki.

Koleżanki aresztowanej, ogłosiły głodówkę protestacyjną.

Dobrowolne męczeństwo zrozpaczonej wdowy.

Całopalenie na stosie po śmierci męża.

ALBAHABAD, (Indje) 14. 6. Niezwykle wstrząsający wypadek całopalenia wdowy po śmierci jej męża wydarzył się w miejscowości Barh w dystrykcie Paina.

W obecności wielotysięcznego tłumu weszła zrozpaczona kobieta na stos, na którym spłonąć miały zwłoki męża i kazała podłożyć ogień.

Usiłowała interwenjować policja,

lecz zebrany tłum zajął groźną postawę i wyparł policjantów.

Tymczasem wdowa stała spokojnie na płonącym stosie, aż zemdlna i objęta już płomieniami runęła do wód Gangesu, gdzie śmierć zakończyła jej dobrowolne męczeństwo.

Ludność hinduska ofiarną wdowę uważa za świętą. Olbrzymie pielgrzymki dążą do miejsca męczeństwa nieszczęśliwej kobiety.

Zdumiewające orzeczenie ławy przysięgłych w Przemyślu.

LWOW, 14. 6. Z Przemyśla donoszą, że ława przysięgłych u niewinną żonobójcę Michała Szybiaka, który przyznał się do zbrodni, ale usprawiedliwił się tem, iż żona jego była chorowita i niegospodarna.

Nieudana ucieczka do Sowiec.

WILNO, 14. 6. W rejonie Kołosowa na pograniczu polsko - sowieckim oddziały KOP-a natknęły się na trzech uzbrojonych osobników, którzy zdążyli widocznie na terytorjum Sowiec.

W czasie gwałtownej strzelaniny żołnierze zastrzelili jednego z nieznajomych, nazywającego się, jak się później okazało Winiarski, dwaj inni poddali się.

17-ta loteria państwowa.

klasa 2 — 1-szy dzień.

WARSZAWA, 14. 6. (wt.)

15.000 zł. nr. 125925.
5.000 zł. nr. 81576.
1.000 zł. n ry: 24378 73567.
600 zł. n-ry: 22961 95530 144096.
500 zł. n ry: 36904 61515 77769 124969 129268 146289.
400 zł. n ry: 46218 98511 99468 114128 116252 119122 128874 138396.
300 zł. n-ry: 26152 66803 73694 76446 79586 81254 85587 89125 89477 99418 125080 126799 126861 150186 155613 142406 144610 147553 140447 150235 152222.

Koncesjonowana

SZKOŁA

pisania na maszynach

czynna codziennie od godz. 8 rano do godz. 8 wiecz.

Wpisy i informacje w księgarni „POLONJA” Sosnowiec, „Hale Rozwoju” Tel. 5-36.

— 15 czerwca nowy kurs. —

Prasa donosi, że...

— Na konferencji kierowników szkół powszechnych, odbytej w inspektoracie szkolnym w Białymstoku zebrani opowiedzieli się za wprowadzeniem do szkół powszechnych języka międzynarodowego esperanto. Jednocześnie uchwalono założyć koło nauczycieli - esperantystów i wybrano komisję, celem nawiązania kontaktu z miejscowym towarzystwem esperantystów dla urzeczywistnienia uchwał konferencji.

— Pretendent do tronu rosyjskiego, wielki książę Cyryl Włodzimierzowicz ogłosił w swym piśmie »Głos Wiernopoddannago« zaprzeczenie głoszonej przez prasę sowiecką wiadomości o tem, iż w 1917 roku zrzekł się swych praw do tronu rosyjskiego. Według oświadczenia w. ks. Cyryla nie zrzekał się on tych praw nigdy, uważa siebie za jedynego prawnego pretendentą do tronu i władzy w Rosji.

— Zgodnie z dekretem prezydenta Rzeczypospolitej, zakończy w dn. 5 lipca r. b. nadzwyczajna komisja do walki z nadużyciami naruszającymi interesy państwa swą pracę.

Sprawy będące w toku rozpoznania przekazane zostaną prokuratorom sądów właściwych, przedmiotowe i miejscowe, poczem nastąpi zupełna likwidacja agend komisji.

Wszyscy uczniowie będą chodzili w mundurach.

Z początkiem roku szkolnego 1928-29 wchodzi w życie przymus noszenia mundurów przez uczniów szkół średnich państwowych, społecznych i prywatnych. Wzory umundurowania będą określone przez ministerjum. Przymus ten nie będzie obowiązował w przyszłym roku szkolnym jedynie uczniów klas ósmych.

Równocześnie ministerjum wprowadza jednolite legitymacje dla uczniów wszystkich szkół średnich. Obydwa te zarządzenia mają na celu wprowadzenie kontroli nad zachowaniem się uczniów poza murami szkolnymi. Nieprzestrzeganie tych przepisów będzie pociągać za sobą surowe represje do relegowania ucznia ze szkoły włącznie.

Powołanie na 8-tygodniowe ćwiczenia nauczycieli szkół powszechnych.

Minister spraw wojskowych zarządził z dniem 5 lipca r. b. powołanie na 8-tygodniowe wyszkolenie wojskowe nauczycieli szkół publicznych powszechnych, urodzonych w latach 1904, 1905 i 1906, którzy byli zaliczeni do rezerwy na podstawie art. 111 ust. o powsz. służbie wojsk. z d. 23 maja 1924 r. Powołaniu podlegają również ci nauczyciele pub. szkół powszechnych, urodzeni w 1902 i 1903 r., którzy podlegali ćwiczeniom w roku zeszłym, lecz którym udzielono odroczenia terminu odbycia ćwiczeń do roku bież.

Rozkaz nakazuje zwolnić tych nauczycieli z dniem 25 sierpnia bez specjalnego rozkazu.

Nauczyciele, którym wcielenie nastąpi w spóźnionym terminie, winni odbyć wymagane 8-tygodniowe wyszkolenie, poczem należy ich indywidualnie przenieść do rezerwy.

Prośby o odroczenie terminu odbycia wyszkolenia wojskowego należy załatwiać z zasady odmownie, z wyjątkiem przypadków bardzo ważnych. Decyzję o odroczeniu wyszkolenia może jedynie wydać dowódca O. K.

Nauczyciele, którym już raz odroczone termin odbycia wyszkolenia wojskowego, nie mogą w żadnym przypadku uzyskać ponownego odroczenia, gdyż nie mogliby odbyć w pierwszych 4 latach zaliczenia do rezerwy ogólnego okresu wyszkolenia wojskowego. Po upływie pierwszych 4 lat od zaliczenia ich do re-

Cierniowe drogi pacyfikacji świata.

Rozwój środków chemicznych do celów bojowych mimo układów i traktatów.

Od niepamiętnych czasów, odkąd człowiek poznał zabójcze działanie trucizn, usiłował wyzyskać ich tajemniczą siłę do ubezwładnienia swoich nieprzyjaciół.

Najstarsze wspomnienia epok starożytnych wskazują na używanie trucizn i zawsze je potępiają. Prawodawstwo „Manu“ jeszcze przed 3000 lat zakazywało używania zatrutych strzał i trucizn, które widocznie w technice wojennej już wówczas dużą odgrywały rolę.

To też używanie zatrutej broni było wspólnym grzechem całej ludzkości. Znane z historii starożytnej wysoko cywilizowane narody unikały wprowadzenia zatrutych środków bojowych, a poszczególne wypadki, które się zdarzyły, pociągały za sobą ogólne oburzenie historyków. Natomiast persowie, scytowie i inne narody barbarzyńskie znane były z wojowania bronią zatrutą. Zatruwając zaś wody bieżące, wytruli numidowie oddziały rzymskie w północnej Afryce za czasów Cezara.

Z biegiem czasu jednak trucicielstwo przeszło na całą Europę i historia średniowieczna daje nam mnóstwo przykładów użycia zatrutych oszczepów i sztyletów, a z końcem średniowiecza używano nawet zatrutych kul muszkietowych o formach anormalnych. Środki trujące rozpowszechniły się nawet tak dalece, że armje francuskie i cesarsko-niemieckie zobowiązały się traktatem w Strassburgu w r. 1675 nie używać zatrutych środków bojowych. W 200 lat później układy międzynarodowe w r. 1868 w Piotrogradzie, 1874 w Brukseli, 1899 i 1907 w Hadze, — zabraniają użycia środków chemicznych w czasie wojny.

Jednakże wielkie zmagania się narodów w czasie ostatniej wojny światowej, traktaty te obróciły w niwecz. Chęć zniszczenia przeciwnika w każdym miejscu pobudziła barbarzyńców niemieckich do użycia środków, których dostarczała, rozwinięta w wysokim stopniu nauka chemji. Chodziło o takie zarażenie powietrza na terenie wojsk nieprzyjacielskich, ażeby proces oddychania i konieczne funkcje organizmu, gruntownego doznały zaburzenia, co w zupełności osiągnąć można przy pomocy gazów bojowych.

Wprowadzie układem waszyngtońskim z dnia 1 lutego 1922 r. zabroniony jest wyrób gazów bojowych w czasie pokoju, jednak wielki przemysł chemiczny niemiecki jest w sta-

nie, pomimo najściślejszej kontroli produkować te gazy, gdyż w wielkiej mierze są one niczem innym, jak tylko procesem, mało odchylnym od najprostszej wytwórni anilinowej.

To też Niemcy stanęły na czele produkcji chemicznej świata i dążą do odwetu. Chcą sobie w ten sposób ponownie zapewnić supremację w świecie z nieznaną dotychczas siłą.

I chociaż art. 171 traktatu wersalskiego zabrania Niemcom użycia gazów, to jednak

nie tylko, że wyrabiają go oni sami w dużych ilościach (ostatni wybuch nagromadzonych zapasów fosgenu w Hamburgu), ale organizują jeszcze i w Rosji sowieckiej fabryki chemiczne do wyrobu gazów bojowych i dostarczają nieograniczoną ilość fachowców.

Widać z tego, że żadna międzynarodowa umowa nie usunie barbarzyńskiej wojny gazowej, usunąć ją może tylko rozwój kultury i pacyfikacji świata.

el. K.

Projekt amnestji w komisji prawniczej sejmku.

Na posiedzeniu komisji prawniczej sejmku rozpatrywano rządowy projekt o amnestji.

Pos. Hartglas (koło żyd.) żądał zmiany kary śmierci na 15 letnie więzienie we wszystkich wypadkach bez żadnego wyłączenia. Ponadto żądał on darowania kar za dezercję i uchylanie się od wojska, niezależnie od tego, czy winni znajdują się w kraju, czy też zagranicą. W tym celu domagał się, aby rząd dał jednomyślny termin winnym stawienia się do wojska.

Nadto poseł Hartglas zażądał wyłączenia z pod amnestji winnych nadużycia władzy, zwłaszcza w okresie wyborczym.

Wiceminister p. Car oświadczył imieniem rządu, że co się tyczy wyłączenia z pod amnestji przestępstw, polegających na nadużyciu władzy, z okazji wyborów, to rząd zgodzić się nie może, gdyż byłoby to niczem innym, jak tylko załatwieniem porachunków partyjnych z okresu wyborczego.

Co do winnych uchylania się od służby wojskowej rząd prawdopo-

dobnie się zgodzi na wniosek posła Hartgłasa, nie zgodzi się natomiast na rozszerzenie amnestji na winnych dezercji.

Co do kary śmierci rząd zasadniczo akceptuje stanowisko posła Hartgłasa, ale ma pewne obiekty co do formy. Rząd bowiem mógłby się zobowiązać nie stosować kary śmierci, ale tylko w wypadkach indywidualnych, a to na zasadzie korzystania z prawa łaski pana prezydenta Rzeczypospolitej.

Komisja odrzuciła wniosek wyłączenia z pod amnestji przestępstwa nadużycia władzy.

Natomiast w kwestji nadużyć wyborczych przyjęto wniosek pos. Osady, aby darowano tylko te kary pomniejszych, które są przedmiotem badania specjalnej podkomisji.

W kwestji uchylenia kary śmierci oraz darowania kar za dezercję komisja przekazała wnioski te z powrotem do podkomisji celem rozważenia poprawek posła Hartgłasa.

W ten sposób komisja prawnicza załatwiła w drugim czytaniu rządowy projekt o amnestji.

Nadanie praw szkołom średnim prywatnym na terenie woj. kieleckiego.

Pełne prawa szkół państwowych otrzymały następujące szkoły:

W Będzinie: gimn. męsk. zgrom. kupców m. Będzina; w Częstochowie: gim. żeń. zgrom. s. s. Najświętszej Rodziny; w Skarżysku Kamiennej: gim. koeduk. komitetu obywatelskiego; w Kielcach: gim. męsk. im. św. Stanisława Kostki — komitetu opieki nad gim. katolickim; w Olkuszu: gimn. żeń. koła polskiej macierzy szkolnej; w Ostrowcu: nad Kamienną: gimn. żeń. tow. opieki nad średnią szkołą żeńską; w Radomiu: gimn. żeń. im. M. Konopnickiej — tow. dla prowadzenia i utrzymania średniej szkoły żeńskiej w Radomiu.

Niepełne prawa przyznano szkołom następującym:

W Będzinie: gimn. męsk. »Jabne« stowarzyszenia kupców m. Będzina, gimn. żeńsk. Jadwigi Krzymowskiej, gimn. żeńsk. Wandy Replińskiej; w Częstochowie: gimn. koeduk. dra. Filipa Axera, gimn. żeńsk. stowarzyszenia »Nauka i praca«, gimn. męsk. zw. zaw. nauczycielstwa polskich szkół średnich; w Dąbrowie Górni-

czej: gimn. Leokadii Młodzianowskiej i Emilji Zawidzkiej; w Jędrzejowie: gimn. koeduk. wydziału powiatowego sejmiku; w Kielcach: gimn. męsk. gminy izraelskiej, gimn. żeńsk. Stefanji Wolman-Zimnowodziny, gimn. żeńsk. im. A. Mickiewicza — spółki z ogr. odpow.; w Koźlicach: gimn. koeduk. wydziału powiatowego sejmiku; w Opatowie: gimn. koeduk. im. Bartosza Głowackiego, włościańskiego związku oświatowego; w Radomiu: gimn. koeduk. towarzystwa »Przyjaciół Wiedzy«, gimn. żeńsk. Marii Gajl; w Sandomierzu: gimn. męskie kurji diecezjalnej; w Sosnowcu: gimn. koeduk. zrzeszenia rodzicielskiego, 6-klasowemu liceum żeńskiemu Stanisławy Podkajowej; gimn. żeńsk. Heleny Rządkiwiczowej; w Staszowie: gimn. koeduk. koła polskiej macierzy szkolnej; w Stopnińcu: gimn. koeduk. wydziału pow. sejmiku; w Szczekocinach: gimn. koeduk. wydziału pow. sejmiku włoszczowskiego; w Zawierciu: gimn. męsk. towarzystwa szkoły średniej, gimn. żeńsk. Heleny Malczewskiej.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.?

Plebiscyt „Expresu Zagłębia”.

Pić czy nie pić?

Nlech nam odpowie Zagłębie.

Po ostatnim głosowaniu w Pruszkowie, który opierając się na ustawie sejmowej z 20 kwietnia 1920 r. wprowadza w swoim okręgu zakaz sprzedaży i picia alkoholu — okazuje się, że już 40 gmin w Polsce przeprowadziło na swoim terenie tę ustawę.

W kwietniu b. r. zakaz sprzedaży alkoholu uchwaliło 30 gmin w województwie stanisławowskim, a przedtem jeszcze kilka gmin wiejskich w Kongresówce i kilka w województwie pomorskim.

Po głosowaniu w Pruszkowie, polskie związki anty alkoholowe starają się będą gorliwie o zebranie odpowiedniej ilości podpisów w celu umożliwienia podobnych plebiscytów i w innych miejscowościach kraju, nawet w Warszawie.

Chcąc ułatwić sprawę »osuszenia« Zagłębia, redakcja »Expresu Zagłębia« zwraca się do swych czytelników, by łaskawie zechcieli odpowiedzieć na pytanie:

Pić, czy nie pić?

Głosowanie nasze będzie tajne, bezpośrednie, bez różnicy płci i wieku. Każdy z prenumeratorów niech wypełni poniżej załączony kwestionariusz, wyniś go i wręczy rozno-

sicielkom, roznosicielom lub kolporterom, którzy otrzymane odpowiedzi dostarczą do redakcji.

Na kwestionariuszu należy zaznaczyć tylko miejscowość, a więc: Sosnowiec, Czeladź, Będzin, Zawiercie i t. p., gdyż ankieta nasza obejmie wszystkie miejscowości Zagłębia. Następnie, kto jest przeciwnikiem alkoholu niech przekreśli wyraz: »pić«, a kto jest zwolennikiem zatrucia organizmu, niech przekreśli wyraz: »nie pić«

Po otrzymaniu odpowiedzi redakcja »Expresu Zagłębia« zliczy je i ogłosi wynik głosowania, który będzie miarodajny dla podjęcia dalszych kroków w celu zaprowadzenia prohibicji, t. j. zakazu sprzedaży i używania alkoholu.

PLEBISCYT
czytelników »Expresu Zagłębia»,

Jestem za tem, żeby

pić

nie pić

Miejscowość: _____

Budowa wodociągu dla Zagłębia.

Jeżeli nie zajdą przeszkody...

W dniach 11-12-13 bm. zostały przeprowadzone dochodzenia wodno-prawne (wysłuchanie zażaleń i pretensyj) w sprawie budowy w Maczkach nad Białą Pszemszą wielkiego państwowego wodociągu dla Zagłębia Dąbrowskiego i G. Śląskiej

Referendarzami dochodzenia byli p. Szurek i Sindek z Chrzanowa. W skład komisji wchodził: inż. Matakiewicz, przedstawiciel robót publicznych inż. Rosołowski, twórca projektu budowy wodociągu; inż. Nowakowski i inż. Maryniarczyk, przedstawiciele państw. zakładu wodociągowego; refer. S. Smiełanko, przedst. urzędu województwa kie-

leckiego i starostwa będzińskiego; inż. Zawadzki, naczelnik urzędu górniczego, inż. Herman, przedstawiciel dyrekcji kolei; Eichler dyr. lasów państwowych oraz przedstawiciele wyższego urzędu górniczego i instytutu geologicznego.

Ludność miejscowa i urząd leśnictwa zgadzają się na sprzedaż potrzebnych gruntów pod budowę wodociągu, chodzi tylko o przeprowadzenie zgody co do ceny.

Przeciwko zamierzonej budowie wnosili zarzuty przedstawiciele kopalni Jaworznickich dowodząc, że silne spiętrzenie się wody pomimo tamy jaka będzie wybudowana nie

powstrzyma przedostania się wody na tereny kopalni.

Powyższe zarzuty były odpierane przez prof. Matykiewicza i znawców przemysłu górniczego. Ostatecznie komisja powzięła postanowienie, że budowa na tych terenach może być przeprowadzona, jednak należy wziąć pod uwagę zabezpieczenie kopalni oraz w związku z tem należy wywłaszczyć grunta i słuszne straty zapłacić. Teren pod budowę wodociągu obliczono na 47 hektarów. Wodociąg na jedną sekundę będzie mógł dostarczyć 1350 litrów wody. Teren budowy zbiornika dla Zagłębia Dąbrowskiego wyznaczono w Zagórzcu.

Na ogół dochodzenie wodne miało przebieg nadzwyczaj ciekawy

ze względu na powagi naukowe biorące w niem udział. Oświadczenia stron były niekiedy rozprawami naukowymi.

Ze względu na dużą ilość nagromadzonego materiału nie należy się spodziewać orzeczenia co do zażaleń i pretensyj w dniach najbliższych.

W sprawie rozpoczęcia budowy wodociągów należy zaznaczyć, że zarząd państw. zakładu wodociągowego posiada na ten cel odpowiednie kredyty i jeżeli nie zajdą jakieś ważniejsze przeszkody, to budowa wodociągu mogłaby się odbywać według rozkładu pracy, sporządzonego przez kierownictwo budowy.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Czerwiec	Dziś: Wita
15	Jutro: Bonona
Piątek	Wschód słońca 5.14
	Zachód „ 7.59

RADJO.

Piątek 15 — czerwca.

KATOWICE.

- 17.— Komunikaty polsk. zw. zrzeczeń gosp. woj. śl.
- 17.20 Wykład historii Polski.
- 17.45 Transmisja koncertu popołudniowego.
- 18.55 Komunikaty tow. tatr. i sportowy
- 19.15 Rozmaitości.
- 19.30 Odczyt z cyklu: „Wychowawcy narodu”.
- 19.55 Pogadanka muzyczna z Warszawy.
- 20.15 Transmisja z Warszawy.
- 22.— Sygnał czasu i komunikaty PAT
- 22.50 Sierznka pocztowa w języku francuskim.

Z Sosnowca.

(s) Święto wychowania fizycznego i wojskowego. Dnia 17 w niedzielę odbędzie się święto wychowania fizycznego i wojskowego młodzieży szkół powszechnych.

Program zapowiada: defiladę zawodników, lekcje zbiorowe gimnastyczne, finał rozgrywek w szczyptorniaki, obrazy rytmiczne dziewcząt i chłopców, piramidy szkoły powszechnej nr. 3, start kilkunastu sztafet, trójbój i rozdanie nagród.

Na kupno nagród magistrat w

Sosnowcu wyasygnował 800 zł. i pow. rada wychowania fizycznego i wojskowego 50 zł.

(s) Cukiernia Warszawska została bardzo gruntownie i gustownie odnowiona tak, że lokal ten sprawia obecnie b. miłe wrażenie na odwiedzających.

Z dniem jutrzejszym koncertować będzie codziennie dwoje niezwykle utalentowanych cudownych dzieci, co dla sosnowiczian, pozbawionych wogóle rozrywek stanowić będzie nielada atrakcję.

(s) Wieczór w kinie Zagłębia. W niedzielę nadchodzącą punktualnie o godz. 4 m. 15 po poł. w sali kina Zagłębia staraniem ligi katolickiej odbędzie się »Wieczór«, na który złoży się odczyt prefekta seminarjum nauczycielskiego ks. Ułnarskiego p.f. »Zabytki Rzymu« i koncert zespołu uczniów seminarjum nauczycielskiego pod batutą prof. Czubałego.

(s) Rehabilitacja ko... Ciągąca się od 1920 roku sprawa b. pracownika kolejowego w Sosnowcu p. Antoniego Dulemby o rzekome nadużycia służbowe, popełnione jakoby w składzie materiałów opałowych na tutejszej stacji, wyrokiem najwyższego trybunału administracyjnego nr. 126/26 z dnia 9 stycznia b. r. została ostatecznie zdecydowana na korzyść p. Dulemby z prawem do emerytury za cały czas od chwili zwolnienia w r. 1920.

W ten sposób niewinny pracownik kolejowy został w zupełności rehabilitowany.

(s) Usiłowanie samobójstwa. Dnia 13 b. m. usiłował popełnić sa-

Cela więzienna.

83.

— Nie... nie dziś jeszcze... odejdz, książę... Pozostaw mnie w spokoju... Nie powinieneś uskarżać na rady, jakich mi udziela samotność... Zaczekaj jeszcze cierpliwie...

— Lecz będę cię widywał?
— Jak możesz wątpić?
— I będziesz mnie kochała?...
— Odejdz! odejdz!.. Chwilę jeszcze, a nie miałabym siły do zachowania dłużej mojej tajemnicy.

Książę powstał. Twarz jego jaśniała niezwykłym blaskiem, oczy spoglądały na młodą kobietę z wyrazem nieopisanego czułości. Rozumiał jednak, że skorzystał ze słabości tej kobiety i wydobył z niej teraz tajemnicę, znaczącyby poniżyć się w jej oczach i przegrać całą sprawę. Oddał więc tylko ułkon głęboki, opuszczył salon i wkrótce powrócił do swego pałacu. Oczekujący nań służący wprowadził go do mieszkania.

— Ludwiku — spytał wówczas Liprani — czy nikt nie był, podczas mej nieobecności.

— Nie, panie — odparł służący. Ale przypominam sobie, iż około dziesiątej wieczorem przychodził tu jakiś ksiądz i pytał o Jana.

— I cóż?
— Jan zeszedł do niego, rozmawiał z nim razem. Dotychczas jeszcze nie wrócił.

— Mniejsza o to... niema się czem niepokoić.

Lecz, gdy służący się oddalił, książę wyrzekł do siebie.

— Buvard jest niestrudzony; lecz chociaż się tak śpieszy, sądzę, że teraz przybędzie zapóźno!

Z temi słowy skierował się ku sypialni.

VIII.

Dziecko Szramowatej.

Z sypialni drzwi prowadziły do małego buduaru. Książę przysłuchiwał się chwil kilka i, sądząc, że sen i cisza zalegają cały dom, zwrócił się ku nim.

Otworzył je. Buduar oświecała mała lampka stojąca na stolyczku z różanego drzewa. Pomimo to książę poznał odrazu siedzącą tu kobietę. Była nią Szramowata.

— O! Leo! Leo! — rzekła, powstając i biegnąc ku księciu z wyciągniętymi rękami z promieniącą twarzą — jaki ty dobry jesteś dla mnie i jak ja cię kocham!

Książę przyciągnął ją ku sobie,

przycisnął do piersi i ucałował ręce i oczy.

Następnie posadził ją na sofie i usiadł obok niej.

— I ja również kocham cię — rzekł, ogarniając ją spojrzeniem — i nigdy kochać nie będę innej kobiety. Ten świat, gdzie uczęszczam, nudzi mnie. Ale wiesz dobrze, iż konieczność mnie zmusza, muszę się jej poddawać, aby głowę mej nie wydać w ręce kata.

Kobieta zadrżała.

— O! nie mów o tem! — wyrzekła — odegnaj te okropne myśli.

— Dlaczego?... przecie to jedyna przyczyna, opóźniająca nasze szczęście... Kobiety, od której przybywam, nienawidzę całą mocą mej duszy, a jednak muszę walczyć i ukrywać tę nienawiść, aby osiągnąć upragnionego celu.

— Jakaż jest potęga tej kobiety?

— Ona jedynie, oddając mi swą rękę, przyjmując mnie za męża, może ocalić od hańby i sromoty.

— Jakim sposobem?

— Wytłomaczę ci to kiedyś, gdy chwila nadejdzie. Czy mi nie ufasz?

Kobieta złożyła ręce i wzniosła oczy ku niebu.

— I ty pytasz, czy ci ufam! — zawołała — ale czemuż jestem, bez ciebie, i czemuż byłoby życie, jakie prowadzę, gdybym kiedy niekiedy ukradkiem nie przychodziła tutaj,

czerpnąć trochę szczęścia i nadziei? O! wiesz dobrze, Leo, że nie jestem wymagająca... Wszystko, czego kiedykolwiek zażądałem odemnie, spełniłam z uległością; gdy mówiłaś mi o tem małżeństwie z panią Murder, czy zażądałam choćby wyjaśnienia... O! Leo, zwątpij o wszystkim, o wszystkich, nawet o Bogu, ale ufaj tej, która może żyć tylko przez ciebie i dla ciebie!

Książę uściśnął ją i chciał przemówić, lecz młoda kobieta nie dozwoliła:

— Ja tylko obawiam się jednej rzeczy — mówiła dalej, prawie ze łkaniem — że przyjdzie dzień, w którym przestaniesz mnie kochać...

— Co mówisz?

— O! myślałam o tem często... I gdybyś wiedział, jaki straszny ból czułam wówczas w sercu! Nie widzieć cię, nie słyszeć więcej... to okropne!

— Droga moja!

— Ale myśli te przychodzą mi tylko, gdy jestem sama... za to dwa razy w tygodniu czuję się uspokojoną, prawie szczęśliwą.

Książę spojrział zdziwiony.

c. d. n.

mobóistwo przez wypicie asencji octowej Franciszek Pośpiech, zam. przy ulicy Wawel nr. 24. Wstanie, nie zagrażającym życiu, przewieziono do szpitala miejskiego na Pełknie. Powód samobójstwa brak pracy.

W niedzielę dnia 17 czerwca b. r. o godzinie 10-ej rano w sali kina »Zagłoba« w Sosnowcu, przy ulicy Kościelnej odbędzie się zebranie wszystkich właścicieli piekarni Zagłębia Dąbrowskiego, w sprawie sprawozdania ze Zjazdu Mistrzów Piekarskich odbytego w Warszawie dnia 5 czerwca rb., w sprawach gospodarczych i regulacji sprzedaży pieczywa.

Uprasza się wszystkich właścicieli piekarni Zagłębia Dąbrowskiego o punktualne przybycie.

Cech piekarzy.

(s) **Zaginęli.** Do komisariatu p. p. zgłosiła się Wawrzyn Marjanna, zam. przy ulicy Kaliskiej nr. 14 i zameldowała, że w dniu 8 b. m. w godzinach wieczorowych wyszedł jej 18-letni syn Michał z domu i dotychczas nie powrócił.

Tego samego dnia Władysław Starczewski zam. przy ulicy Sieleckiej nr. 27, zameldował, że brat jego Czesław, lat 17, wyszedł z domu w dniu 8 b. m. nie powrócił więcej.

(s) **Pożyczyła sobie 150 zł.** Aniela Rudasik, służąca Heleny Rokity (Robotnicza 24) poszła do Leona Jurczyńskiego (Batorego 6) prosząc o pożyczkę dla swej chlebobawczyni 150 zł. Jurczyński nie podejrzewając podstęp, pieniądze pożyczył. Po otrzymaniu pieniędzy Rudasik zbiegła.

(s) **Pozostawiła jej dziecko.** Dnia 13 b. m. Juljanna Urbańska, zam. przy ulicy Kordonowej nr. 7, zameldowała, że Smoleń Marja pozostawiła dziecko w jej mieszkaniu i zbiegła.

(s) **Pod kołami autodorożki.** Dnia 13 b. m. autodorożka nr. K. L. 2904 najechała na chłopca niewiadomego nazwiska, kalecząc go boleśnie.

(s) **Kradzieże.** Dnia 13 b. m. Polwa Rozenbaum, zam. przy ulicy Topolowej nr. 4 zameldował, że skradziono mu z kieszeni w pociągu portfel.

Józefa Kobusińska, zam. przy ul. Dekiarta nr. 12 zameldowała, że Romotkiewicz Karolina, jej sublokatorka wyprowadziła z mieszkania jej syna Ludwika a następnie skradła palto damskie wartości 50 zł.

Ludwik Baran, zam. przy ulicy Będzińskiej nr. 15, zameldował że nieznanemu sprawcy skradł 200 sztuk cegły wartości 25 zł. z budowy przy ulicy Swobodnej.

Dnia 13 b. m. Maksymilian Kubasik zam. przy ulicy Bryniczej nr. 4 w Milowicach zameldował, że w nocy z dnia 12 na 13 czerwca nieznanemu sprawcy za pomocą odsunięcia zasuwki dostał się do komórki, skąd skradł 1 kurę i 17 kurcząt wartości 60 zł.

Sala Gutman zam. przy ulicy Ciasnej zameldowała, że w nocy z dnia 12 na 13 czerwca, nieznanemu sprawcy za pomocą urwania kłódki dostali się do jej budki od podwórza i skradli różnych towarów na ogólną sumę 190 zł.

Z Będzina.

(b) **Wyjazd pana starosty.** Dziś pan starosta J. Opiński wyjeżdża do Kielc na zjazd kadr przy sposobienia wojskowego i wychowania fizycznego.

(b) **Na zasilenie kasy komunalnej.** Sekretarz sejmiku będzińskiego p. Narbutt wyjechał do Warszawy w celu zaciągnięcia długoterminowej pożyczki 200 tys. zł. na zasilenie pow. kasy komunalnej.

Od wtorku 12 do niedzieli 17 czerwca r. b.

KINO
„Nowości”
Będzin.

Prawo Przysięgi
Silny dramat erotyczny.
W roli głównej: Słynna z obrazu »Wschód Słońca«
i »Siódme Niebo« JANET GAYNOR.
Nad program: Komedja w 2 aktach.

(b) **Ofiarność społeczeństwa żydowskiego.** W Będzinie przystąpiono do budowy sierocińca dla dzieci żydowskich, dzięki niezwykłej ofiarności jednostek zamożniejszych. A więc p. Jakób Gutman ofiarował plac pod budowę sierocińca, inż. Gustaw Weinzieher zaofiarował wybudowanie fundamentów, p. S. Fürstenberg buduje wysoki parter i pierwsze piętro, p. J. Glatter ofiaruje urządzenie kuchenne, p. Izak Szajn 10.000 złotych oprócz ofiary f-my B-cia Szajn w wysokości zł. 10.000, p. A. Hampel 25.000 cegieł. P. Weinzieher wspominał też o bezimiennej ofiarze w wysokości 200 dol.

Pierwszą cegłę pod budowę gmachu położył prezydent Michael. Na uroczystości poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę gmachu obecni byli przedstawiciele wielu instytucji dobroczynnych, a między innymi i przedstawiciel tow. dobroczynności b. prezyd. Rypp.

(b) **Strzelectwie na zawody do Kielc.** Referat pracy kobiet przy komendzie obwodu związku strzeleckiego delegował na strzeleckie zawody okręgowe do Kielc trzy strzelectwie Marję Górecką, komendantkę oddziału w Sosnowcu, oraz Natalję Szpińską i Marję Oborską.

(b) **Porachunki osobiste.** Szmul Krakowski z zawodu kupiec, zamieszkały przy placu 3-go maja nr. 9, pobił dotkliwie Dawida Rozenberga, Modrzejowska 59.

Przyczyna pobicia — konkurencja handlowa.

(b) **Kradzieże.** Ze sklepu Korfelda przy ulicy Małachowskiego nr. 42, nieznanemu sprawcy skradł bombonierki z czekoladą ogólnej wartości 200 zł.

M. Sawickiemu, Chemiczna 28, skradziono rower wartości 150 zł.

S. Rozenbergowej przy ul. Kołtąta 13 skradziono z klatki schodowej kołdrę.

W ubiegłą środę na jarmarku M. Waludze skradziono z kieszeni portmonek z 70 zł. M. Waluga o kradzież oskarża Oksenhendlera.

Z Czeladzi.

(c) **Ze sportu.** W nadchodzącą niedzielę na boisku w Czeladzi do godziny 5 pp. odbędzie się ciekawy mecz w piłkę nożną o mistrzostwo klasy »B« pomiędzy miejscowymi rywalami »Brynicą I« i C. K. S. I.

Zawody te budzą wśród sportowców bardzo wielkie zainteresowanie, gdyż w pierwszych rozgrywkach o mistrzostwo »Brynicę« uzyskała wynik 4:0 na swoją korzyść.

Tym razem C. K. S. będzie się starał wszelkimi siłami kleskę tę powetować.

Z Dąbrowy.

(d) **Na kolonje letnie.** Od 1-go lipca wydział opieki społecznej magistratu wysłał pierwszą partję dziatwy na kolonje letnie do miejscowości Kozy. Pierwszeństwo mają dzieci sieroty, które wysłane zostaną całkowicie na koszt miasta. Ogółem zakwalifikowanych na wyjazd jest 74 dzieci.

(d) **Zebranie związku strzeleckiego.** Dnia 17, tj. w niedzielę o godz. 10-ej rano w lokalu związku legionistów odbędzie się walne zebranie członków związku z następującym porządkiem dziennym: sprawozdanie zarządu, komendanta, ko-

kisji rewizyjnej, uchwalenie budżetu 1928-29 rok, wybory członków zarządu i komisji rewizyjnej i wolne wnioski.

Z Zawiercia.

(z) **O ochronę pól i lasów.** Posiadacze gruntów i lasów w Zawierciu uskarżają się na niszczenie pól i młodej drzewiny w podmiejskim lesie przez spacerowiczów i wroszków, tłumnie uczęszczających tam na spacer.

Celem ochrony swej własności przed szkodnikami właściciele gruntów utworzyli specjalną straż polną i leśną, która będzie pociągać do odpowiedzialności czyniących szkody w zasiewach i drzewostanie.

(z) **Zabawa w parku.** Narodowa organizacja kobiet urządza w niedzielę w parku Hulczyńskiego zabawę, z której dochód przeznaczony zostanie na »Kropkę mleka«.

Początek zabawy o godzinie 3-ej popołudniu.

(z) **Komunikacja autobusowa z Częstochową.** W najbliższym czasie uruchomiona zostanie stała komunikacja autobusowa z Myszkowa przez Zarki, Koziegłowy do Częstochowy. Kursować będą dwa duże, luksusowe autobusy.

(z) **Popisy gimnastyczne.** W niedzielę 17 czerwca odbędą się na boisku »Sokoła« popisy gimnastyczne młodzieży szkół średnich z Zawiercia.

Początek popisów o godzinie 4 popołudniu.

(z) **Sołtys-defraudant.** Sołtys wsi Rokitno - Szlacheckie, Feliks Popczyk od dłuższego czasu defraudował sumy wpłacane jako podatek drogowy.

W ten sposób schował do swej kieszeni podatek drogowy sejmikowy za rok 1924 w sumie 407 złotych, a w roku 1925 przywłaszczył sobie 455 zł. 50 gr.

Władze po ustaleniu manipulacji sołtysa zawiesiły niesumiennego urzędnika w czynnościach, kierując sprawę do sądu.

Sąd okręgowy w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Zawierciu po rozpatrzeniu sprawy skazał onegdaj Popczyka na rok więzienia, zamieniającego na dom poprawy.

Ponieważ Popczyk posiada majątek, przeto władze wystąpią zapewne z powództwem cywilnym celem wyegzekwowania od defraudanta przywłaszczonych sum.

Skandal w teatrze żydowskim w Częstochowie.

Za co p. Białkiewicz spoliczkowała redaktora „Cajta”.

W związku z zamieszczoną przez nas wiadomością o skandalu w teatrze żydowskim w Częstochowie, otrzymaliśmy od p. Białkiewicz list, w którym autorka opisuje szczegóły zajścia.

Otóż podczas pobytu żydowskiego teatru w Częstochowie przez 15 miesięcy, dyrektor teatru Białkiewicz drukował reklamy i ogłoszenia w redakcji »Cajta« i wówczas redaktor tego pisma p. Wajsberg »ubóstwiał« cały zespół za pracę scen-

(z) **Zakończenie strajku w T.A.Z.** Strajkujący od kilku dni robotnicy oddziału pluszowni T. A. Z. po uzyskaniu 10 proc. podwyżki przystąpili wczoraj do pracy.

Jak się dowiadujemy w najbliższym czasie tkalnie A. i B. zatrudniające 1600 ludzi mają wysunąć żądania podwyżkowe i w tej sprawie odbyć się mają pertraktacje pomiędzy dyrekcją fabryki a delegatami robotników.

Z Olkusza.

(ol) **Przeciwno pow. kasie chorych w Olkuszu.** Oszczędnościowa polityka pow. kasy chorych w Olkuszu wywołuje w szerokich rzeszach ubezpieczeniowych pewne niezadowolenie, w następstwie czego robotnicy fabr. »Olkusz«, zebrani w domu robotniczym, postanowili przeciwko temu krzywdzącemu stanowi zaprotestować, domagając się usunięcia niektórych osób, będących na kierowniczych stanowiskach wymienionej instytucji.

(ol) **Odwołanie rodziców Pompikówny.** Pisaliśmy przed dwoma tygodniami o zabłąkanej dziewczynce Antosi Pompik, którą przegarnął urząd gm. Bolesław. Wyszukaniem rodziców zabłąkanej 10-letniej Antosi przez 6 tygodni zajmowały się wszystkie posterunki w pow. olkuskim i będzińskim, gdyż Pompikówna wskazała, że pochodzi z Bierzawic, pow. będzińskiego.

Po moźolnych dochodzeniach ustalono, że rodzice dziewczyny mieszkają właściwie w Ożarówicach, pow. będzińskiego i nazywają się Bombikowie. Ojciec zabrał swą własność z urzędu gminnego w Bolesławiu.

(ol) **Nagły zgon.** Onegdaj zmarła nagle 17-letnia Kulawik Helena z Chechła, gm. Bolesław. Na krótko przed śmiercią Kulawikówna narzekała na silny ból głowy i mdłości, podczas których miała torsję.

(ol) **Echa krwawego wypadku w Olkuszu.** Dwa miesiące temu poster. p. p. w Olkuszu Adamczyk w obronie swego życia strzelił dwukrotnie do Jerzego Stępnia, raniąc go poważnie. Oprócz tego zostały lekko ranne 3 osoby. W związku z tym wypadkiem w dniu 13 bm. zaarrestowany został ukrywający się od dłuższego czasu Stefan Moskał z Olkusza, który współdziałał w czynnym oporze razem ze Stępnem. Stępień po kilkutygodniowej kuracji, wyzdrowiał.

Z województwa.

(w) **Zjazd maturzystów b. gimnazjum W. Szudejki w Częstochowie** — z roku 1918 — odbędzie się w dniu 29 czerwca. Informacji udzielają: — prof. Z. Łabęcki, Król Huta, ul. Gimnazjalna 19, oraz: A. Bogobowicz, Piotrków — Sąd okręgowy i F. W. Gruszczyński, Pilsca — wojew. Kieleckie. 1718.

czną i za moralne prowadzenie się. Gdy jednak dyr. Białkiewicz cofnął ogłoszenia, wówczas p. Wajsberg rozpoczął z teatrem walkę i wreszcie w dn. 8 bm. napisał, że p. Białkiewicz, jako kierownik, zmuszał artystki do zarabiania w sposób niemoralny.

Pani Ch. Białkiewiczowa nie mogła tego znieść spokojnie. Siadła na pociąg, pojechała do Częstochowy i wypoliczkowała p. Wajsberga, ratując w ten sposób honor męża.

Reklama jest dzwignią handlu!

Woniejące kwiatki prowincjonalnego niechlujstwa. „Silne wrażenia” inspektora sanitarnego w woj. kieleckim.

Nadzwyczajni inspektorzy sanitarni przywieźli, jak zwykle, ze swej podróży całą kopalnię wesołych opowieści, opartych na autentycznych faktach. Oto kilka z nich dotyczących woj. kieleckiego.

W gminie Zakrzów, pow. radomskiego, kontroler, przejeżdżając drogą, ujrzał chałupę poprosztoną w brudzie.

Pod oknami kupy gnoju, przed wejściem olbrzymia kałuża, w której babrało się kilkoro dzieci.

— Kto tu mieszka w tym brudzie? — zapytał inspektor.

— Ano, sam wójt — mówi jeden z sąsiadów.

— Dawać mi w tej chwili tego wójta — wołał zdenerwowany inspektor.

— Kiedy wójta niema we wsi.

— A gdzie się podział?

— Ano w sejmie tera zasiada.

Okazało się, że brudna chałupa należy do posła na sejm

Józefa Baćmaga.

W historycznym Czarnolesiu w kieleckim dziwne zaobserwowano zjawisko. Im bogatszy gospodarz, tem brudniejsze obejście.

— Dlaczego nie sprzątaacie podwórza? — pyta inspektor jednego z najbogatszych chłopów.

— Samemu to jakoś nie ładnie

— odpowiada chłop, — a parobek

zadrogeno kosztuje.

Miasteczko Przytyk postanowiło się zeuropeizować. Po walnej naradzie w magistracie na wniosek burmistrza postanowiono wybudować ubikację.

Wzniesiono piękny murowany pawilonik.

Przez kilka dni przy pawiloniku panował taki ścisk, że musiano przed drzwiami ustawić t. zw. »młynek«, przez który ludzie mogli przechodzić pojedynczo — i to jednak nic nie pomogło. Mieszkańców Przytyka ogarnął taki szal higieny, że znosili do ubikacji nawet śmieci i pomyje.

Wkrótce pawilonik stał się podobny do chlewa.

I wtedy zapadła w magistracie uchwała zamknięcia drzwi ubikacji

na klucz,

aż do czasu wydania przez magistrat specjalnych przepisów o sposobie używania tego zakątką.

W Małogoszczu inspektor odwiedził »mykwę«. W nieskanalizowanym basenie stała tłusta, mętna, cuchnąca woda.

— Dlaczego nie zmieniacie wody?

— Panie naczelniku odpowiedział kierownik »mykwy«, — poco? Dziś już nikt nie będzie się kąpał, a do jutra wszystko brudne osiadzie na dnie.

— A nowej wody nie nalewacie?

— Owszem, dlaczego nie? Co dzień dolewa się 10 wiader...

odcinek szosy w pobliżu wsi Koka-lina.

W tem miejscu naprawiano szosę. W chwili, gdy autobus przejeżdżał nad kupką wyrzuconego z maszyny do ubijania szosy, palącego się żuźla, zapalił się smar w podwoziu samochodu.

Od tłącego się smaru zajęła się i benzyna w zbiorniku, umieszczonym w tyle samochodu.

Nastąpił wybuch. W jednej chwili płomienie objęły tył autobusu.

Szofer, prowadzący autobus, ogłuszony trzaskiem i hukem kół biegnących po wyboistej szosie,

nie słyszał wybuchu.

Z uwagą wypatrywał wybojów i omijał je w miarę możliwości.

W tem miejscu szosa biegła nieco z góry. Autobus zwiększył pęd.

Tymczasem wśród pasażerów powstał

nieopisany popłoch.

Przyszło do dramatycznych scen i tragicznej walki o dotarcie do drzwi, umieszczonych z tyłu, a stanowiących jedyne wyjście z autobusu.

Nieszczęśliwi podróżni jeden po drugim

skakali przez płomienie

na szosę.

Wszystkie 24 osoby uległy poparzeniu, kilka osób potłuło się niebezpiecznie, ulegając połamaniu rąk i nóg.

Cztery osoby

w stanie beznadziejnym

odwieziono do szpitala w Kaliszu. Autobus spłonął doszczętnie.

Z sądu okręgowego w Sosnowcu.

Falszywe oskarżenie.

Onegdaj sąd okręgowy w Sosnowcu rozpoznawał sprawę mieszkańca wsi Łęka, pow. będzińskiego Józefa Szłęk, lat 18 o fałszywe oskarżenie.

Szłęk, palając zemstą do sąsiada swego Antoniego Wyrwy, zameldował policji, że Wyrwa trudni się potajemnym wyszynkiem wódki, wobec czego przeprowadzono dochodzenie i Wyrwę pociągnięto do odpowiedzialności. W rezultacie Wyrwa został niewinny, miły zaś sąsiad Szłęk znalazł się za kratami sądu.

Po rozpoznaniu tej sprawy i ustaleniu, że Szłęk oskarżył Wyrwę przez złość, sąd skazał go na 2 tygodnie aresztu, z zawieszeniem wykonania tej kary na 2 lata.

Kradzież kur.

Onegdaj odpowiadała przed sądem okręgowym w Sosnowcu 20-letnia Zofia Bruś, mieszkanka m. Sosnowca za kradzież.

Brusiówna, chcąc widocznie jak najprostrzym sposobem stać się panią stada kurcząt zakradła się na podwórko domu Władysława Kłapci w Będzinie i porwała kurę i koguta. Na krzyk przerażonej pary nadbiegł Antoni Kubica i odebrał jej zdobycz. Sąd okręgowy, biorąc pod uwagę, że Brusiówna już dwukrotnie była karana za kradzież, wymie-

rzył jej 6 miesięcy więzienia, zaliczając na poczet tej kary areszt prewencyjny.

Pobicie policjantów.

Na ławie oskarżonych przed sądem okręgowym w Sosnowcu zasiadli mieszkańcy m. Dąbrowy Górniczej Emil Szenberg, lat 23, Józef Piaskowski, lat 24 i Grzegorz Wierzba, lat 20 mieszkańiec Podolany, pow. pińczowskiego o opór i pobicie posterunkowych pol. państw.

W dniu 5 stycznia 1928 r. odbywała się zabawa w sali »Ognisko« w Dąbrowie G. Podochoceńskim tańcem i trunkiem mężczyźni wszelki awanturę, a kiedy posterunkowy zażądał zaniechania awantury i opuszczenia sali, wówczas jeden hałasujących, Wierzba, rzucił się na posterunkowego, chwycił go za kołnierz i uderzył go ręką w twarz i głowę. W czasie szamotaniny przybyło na miejsce zajścia jeszcze 2-ch posterunkowych, którzy usiłowali odprowadzić awanturników do komisariatu, awanturnicy ci jednak opierali się, bili posterunkowych, przyczem Wierzba znieważył post. Głową w wybitnie obelżywy sposób. Pociągnięta do odpowiedzialności karnej trójka do winy się nie przyznała, wina ich jednak została udowodniona i skazani zostali: Wierzba na 1 miesiąc więzienia a Szenberg i Piaskowski po 7 dni aresztu.

Widmo śmierci w płonącym autobusie

24 pasażerów przez morze ognia ratowało się ucieczką z pędzącego samochodu.

ŁÓDŹ, 14.6. Wyboiste, pełne dziur i niebezpieczeństw, polskie „drogi śmierci”, codziennie zbierają ponure żniwo...

Tragiczna katastrofa samochodowa wydarzyła się wczoraj na szosie Kalisz—Łódź.

O godz. 9 rano wyjechał z Kali-

sza kursujący codziennie pomiędzy tem miastem i miasteczkiem Błaszki, autobus pasażerski nr. 1023, wiozący 24 pasażerów.

Podróż odbywała się normalnie aż do chwili, gdy wjechano na

doszczętnie zrujnowany

Krwawa zemsta.

34.

— Bardzo. Smiertelnie...

— Cóż się więc stało?

Wtedy on ze łkaniem i przez łzy opowiedział scenę wczorajszą, wyznanie swoje i odmowę Marii.

Cecylja słuchała go nie przerywając. Gdy skończył, szepnęła:

— Przewidziałam. To musiało nastąpić.

I gdy on spoglądał na nią zapytując wzrokiem, mówiła dalej:

— Ty musiałeś ją pokochać. Jakim sposobem mogłeś przebywać obok niej i niezauważyć jej piękności, nie zając się nią, nie oszaleć? To było nieuniknione. Musiałeś cierpieć. I będziesz cierpieł dalej z jej powodu... jak ona będzie cierpieła przez ciebie, z twego powodu. To rzecz nieunikniona... to musi nastąpić...

Gdy mówiła, to wzrok jej utkwił w płomień łuczywa połyskującej na ognisku.

— Co chcesz przez to powiedzieć, matko?

— Ja dawno już spozzegłam twoją miłość. Z początku, chciałam cię ostrzedz, ale już było zapóźno...

Nie uwierzyłbyś mi... Później mia-

łam nadzieję, że i ona cię pokocha. Wtedy zakłęboby to złe duchy.

— Matko — odezwał się tonem wyrzutu.

— Tak, nie wierzysz w los... ty nie jesteś zabobnym, ty byleś w szkołach, ale ja całe życie badałam księgę natury i tylko w niej umiem czytać biegle...

Następnie po ciu dodała:

Maria ma złe oczy, ona musiała przynieść ci nieszczęście.

— Maria jest najlepszą i anielską kobietą. Ona jest dobrą dla wszystkich. Pomaga nieszczęśliwym, pielęgnuje chorych. Nigdy zła myśl nie nawiedziła jej umysłu. Powiedzieć, że Maria musiała mi przynieść nieszczęście, jestto znieważać ją!

— Niech Bóg mnie strzeże, mój synu, abym miała znieważać tę młodą dziewczynę, którą kocham zarówno jak i ty i która zasługuje na szacunek wszystkich. Posiada ona wszystkie przynioty prawdziwej kobiety, Jest dobra, łagodną, litościwą i dumną, ale to nie jej wina, jeżeli ma złe oczy. I powtarzam ci, że stanie się ona nieszczęściem tych, którzy ją będą kochali i sama z ich powodu będzie nieszczęśliwą.

Nastąpiła dłuższa chwila milczenia. Jan oparłszy głowę na dłoniach zamyślił się, Cecylja z rękami złożonymi na kolanach, siedząc obok

swego ukochanego dziecka, którego cierpienie krwawiło jej serce, zdawała się swym wzrokiem przenikać zasłonę przeszłości.

Za ścianami chaty szalał wicher. Swist jego chwilami był tak ostry i tak stawał się podobnym do wycia, iż zdawało się, że jakaś kohorta potępieńców wyrwawszy się z otchłani przybyła wyprawiać swą orgię wokół chaty. Gdy uciszał się, to po to tylko, by po kilku chwilach zaryczeć z nową siłą. Gdyby nie kamienie pokrywające dach, chata nie wytrzymałaby tego naporu burzy.

Zabobonna włościanka żegnając się z drzeniem, powtarzała:

— W przyrodzie wszystko ma swoje znaczenie. Wszystko przemawia o czemś. Słuchaj wiatru, zapowiadającego nieszczęście!

Przybliżyła się do syna i powoli ręką pieściła jego czoło.

— Dawno już zapytywałam o ciebie wszystkich sił, co przemawiają do dusz umierających. I wszystko w odpowiedzi wskazywało mi twoje serce skrwawione przez serce kobiety. Widzisz, że żywiły żyjące wokół mnie, nie omyliły mię, gdyż oto siedzisz przy mnie i twą twarz splakaną ukrywasz na łonie mojem... Zaden z tych żywiołów nie powiedział mi, że będziesz szczęśliwym: ani potoki Incudiny, gdy skarżyły

się głucho w swej wiecznej walce ze skałami; ani sowy w swym locie nocnym i huku roznoszącym przestach; ani nietoperze wstrętne a nieszkodliwe; ani chmury płynące z zachodu na północ i nie przepowiadało dla ciebie szczęścia; a i na koniec, widzisz, góry otaczające chatę naszą od dnia, w którym domyśliłam się twej miłości dla Marii, nawiedzane one były przez złe duchy, a to jest znakiem najgorszym

— Matko! — zawołał Jan, chcąc jej przerwać.

— Tak — ciągnęła dalej — ty w to nie wierzysz, a z tem wszystkiem ja widziałam tych duchów; miały one postać czarownic starych, a tego dnia, w którym ich spostrzegłam na ścieżce szczytu Krzyża, spotkałam także spirido, ducha człowieka płynącego przez życie. Ty wiesz, że podobne spotkanie jest zwiastunem śmierci jednej z osób ukochanych. Można zakląć las, jeżeli spirido wspiną się pod górę, lecz jeżeli schodzi na dół, należy poddać się z rezygnacją... Gdy znalazłam się naprzeciw niego, miał on do wyboru dwie drogi, jedną wspinającą się w górę i drugą prowadzącą na dół. Wtedy krzyknęłam:

Zycie gospodarcze.

GIELDA.

Warszawa, 14.6.

Nowy Jork 8.90
Londyn 43.512
Paryż 55.04
Wiedeń 125.40
Praga 26.41 1/2
Włochy 46.87
Belgia 124.56
Szwajcaria 171.78
Dol. War. pr. obr. 8.89 1/4
5% Poż. Przem. Dolar. zł. 95.75—95.50
Tendencja: niejednolita

AKCJE.

Warszawa, 14.6.

Bank Handlowy 117.00
Bank Polski 195.00—195.—

Bank Zachodni 54.—
Kijewski 81.—
Spiess 162.50.
Sila i Swiatlo 155.00—160.—
Cukier 68.00—69.—
Firlej 67.50—68.50
Wysoka 200.00—201.—
Węgiel 99.00—100.—
Nobel 51.00
Cegielski 44.00
Modrzejów 47.50
Norblin 240.00
Ostrowiecki serja B II em. 114.00
Pocisk 10.10
Rudzki 48.50—49.—
Starachowice. 60.00
Borkowski 17.00
Haberbusz 254.00—258.—
Spirytus 59.50

Tendencja: cokolwiek mocniejsza

WYKWINTNE
UBIORY MĘSKIE
GOTOWE I NA ZAMOWIENIE
POLECA
„WAWEL”
SOSNOWIEC UL. 1 Maja 21

Za gotówkę i na długoterminowe spłaty.

Restauracja - skład win i delikatesów St. Wilczyńskiego

Sp. z ogr. odp.

Dąbrowa Górnicza, ul. 3-go Maja Nr. 5.

Podaje do wiadomości, że wprowadziłem sprzedaż towarów do domów i na miejscu. — Duży wybór wina, koniaków, likierów pierwsz. firm krajowych i zagranicznych oraz wódek czystych gatunkowych i monopolowych.

Porter angielski. — Piwo Grodzkie. — Wino z beczki na litry.

Kawior czarny 1/8 kg. 8 zł. — Kawior z sandaczy 1/8 kg. 3 zł.

Wkrótce zostanie wprowadzony dział gastronomiczny ze sprzedażą do domów.

LICYTACJA.

W dniu 20 czerwca 1928 r. o godz. 10 ej w lokalu wydziału śledczego w Sosnowcu, przy ul. 3-go Maja 3, odbędzie się licytacja przedmiotów nieznanymi właścicielami, a mianowicie:

1 p. kamaszy czarnych męskich używanych, 2 sweatry damskie, czerwone, 1 sweater damski niebieski, 1 sweater damski żółty, 1 koszyk wiklinowy, portmonetka czarna używana, 1 stare ubranie (marynarka, kamizelka i spodnie), 1 p. starej bielizny, miseczka do mydła, pudełeczko do pudru z masy, puderniczka podróżna metalowa i szminka do ust, chusteczka z czarnym szlakiem, okulary w żółtej oprawie, torebka czarna skórzana, 1 chusteczka i puszek do pudrowania, laska drewniana (kilofek), zegarek czarny odkryty zepsuty firmy Balancier-Wisible, paczka czekolady (lalki) na choinkę wagi 56 dkg., wraz z pudełkiem, płaszcz stary koloru niebieskiego i marynarka stara w drobną kratkę, rower zepsuty, składający się z 2-ch części, szalik koloru granatowego w białe paski stary, sukienka perkalowa w siwe kwiatki, sukienka perkalowa kolorowa i koszula damska biała, siennik, koc, 2 prześcieradła, ręcznik, jasiek, 5 bluzek dzieciennych, płaszcz dziecienny popielaty, 1 p. sandałów męskich, 1 p. pantofli zniszczonych, 3 p. majtek dzieciennych, 2 koszulki sportowe, 2 chustki do nosa, 2 powłóczki na jasiek, deska do gry w arcaby i 1 czajnik, 4 szt. powierzchnie talerzy do spluwaczek, motek nici brązowych wełnianych, sztaba żelazna dług. 1 mtr. i 1/4 ctm., hebel (rabanek), kabel dług. około 1 mtr., para spodni czarnych trykotowych, 2 kawałki płótna z poszwy, 2 kawałki zapachu i 1 kawałek płótna, zegarek damski srebrny z próbą 0800 z łańcuszkiem w rodzaju bransoletki, obrączka srebrna, zegarek męski srebrny nr. 43514, torebka damska ceratowa i chusteczka do nosa, motek żelazny, latarka, obrączka dęta pozłoccona nr. 58, uzda na konia, 10 szt. podków żelaznych, saneczki dziecinne i worek zniszczony łątany, 2 talerzyki porcelanowe, 1 filiżanka, 1 garnek gliniany i 1 rondelk blaszany, około 4 i pół klg. wełny w woreczku, zegarek złoty damski z czarnej tasiemki dewizka, dzwonek mosiężny, panewki, kran i oliwiarka mosiężna, teczka skórzana czarna używana i siatka na głowę, torebka damska mała koloru niebieskiego ceratowa i chusteczka do nosa, jesionka czarna używana z pluszowym kołnierzem, zegarek czarny firmy Cymrex z dewizką metalową żółtą, ręcznik biały używany, okulary w oprawie z masy, 2 p. damskich majtek i 2 książki do nabożeństwa w języku niemieckim, sprężyna obrabiacz, latarnia ręczna duża, 12 czapek dzieciennych, torebka ręczna skórzana żółta stara, kawalek jedwabiu i lusterko, 2 koszule męskie kolorowe, 2 koszule damskie białe, 3 szt. żelaza okrągłego dług. 42 i pół ctm., grub. 13 ctm., tregier żelazny dług. około 2 mtr., 2 płyty surowca żelaznego.

Crem „Lactolin“

nagrodzony złotym medalem na wystawie w Paryżu

Kto crem „LACTOLIN“ używa
Ten bezwzględnie piegow
Płam i wszelkich defektów
Cery się wyzbywa.

— ZADAĆ WSZĘDZIE. —

Ostrzegam

iż za długi zaciągnięte przez żonę mą Irenę nie odpowiadam i takowych regulować nie będę.

R. Januszewski.

Grodziec.

Czepki kąpielowe

w kilkudziesięciu gatunkach

w Składzie Fabrycznym

i Perfumerji

T-wa „SIŁA“

w Sosnowcu,

ulica Kościelna.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Kupno i sprzedaż.

Losy państwowej pieniężnej Loterii Dobroczynnej są do nabycia w kolekturze Józefa Hławskiego, Sosnowiec. Główna wygrana zł. 50.000. Cena całego losu zł. 8, połówki zł. 4. Ciągnięcie 21 czerwca 1928 r.

Tylko zł. 10, 6 pocztówek i portyściecznie w Zakładzie Nowoczesnej Fotografji „STUDIO“ Sosnowiec, ul. 3-go Maja 25 vis a vis Kościółka kolejowego.

Jest do sprzedania dom i pole w Sławkowie od stacji 15 minut. Wiadomość Władysław Słusarczyk, Sławków.

Zakopane. Biuro J. Kubińskiego ma do sprzedania wille, pensjonaty i parcele.

Głośnik do radioaparatu jest do sprzedania. Wiadomość Sosnowiec, Chmielna 16, Wiśniewski.

Kupię posesję, dom z ogrodem lub placem w okolicy Będzina, Dąbrowy, Sosnowca. Zgłoszenia „Expres Zagłębia“ Będzin.

Do sprzedania otomany, saloniki, materace, łóżka polowe, leżaki. Sosnowiec, Modrzejowska 12.

Posady i prace.

Fryzjerski pracownik zdolny potrzebny zaraz. Sosnowiec, Stanisław Różycki.

Poszukuje się współnika względnie odbiorcy na przetwory owocowe. Zgłoszenia tel. 2-29.

Potrzebny od zaraz zdolny lakiernik do pieca na zwykłą temperaturę. Specjalność lakierowanie blachy lakierem. Zgłaszać się do fabryki „Minerwa“ Mysłowice (vis a vis dworca) ul. Powstańców 15.

Lokale.

Dokój umeblowany wynajmę inteligentnemu solidnemu panu. Sosnowiec, Kościełna 9 parter front 3-6.

Różne.

Bogdanow Józef zgubił kartę pobytu wydaną przez Starostwo Kaliskie.

Wartak Piotr zgubił książkę kasy chorych wydaną w Dąbrowie.

Niniejszem uprzejmie proszę Seminarjum Naucz. Zeńskie w Sosnowcu, ul. Bracka o uregulowanie rachunku za wzięte pieczywo na sumę 107 zł. 90 gr., którą zalega od stycznia br.

Piekarnia B-ci Szewczuk.

Hela Hasenberg zgubiła książkę Kasy Chorych. Zwrócić A. Meryn, Modrzejowska 16.

Dotulski Stanisław zgubił dokument podróży wydany przez 11 pp. Tarnowskie Góry.

OCET SPOŻYWCZY

Do najpotrzebniejszych artykułów spożywczych codziennego użytku bezwarunkowo należy ocet. Przechodząc do jakości octu, stwierdzić należy, że dobroć jego polega na produkcji z jakiego jest wyrabiany i sposobu jakim jest produkowany. Doświadczona wieloletnią praktyką i urządzona podług najnowszych zasad techniki higieny Warszawska fabr. octu spirytusowego „MONOPOL“, powołując się na niezliczoną ilość Sz. Konsumentów w możności jest dostarczać takie octy w każdych ilościach, gwarantując jednocześnie za ich naturalne pochodzenie.

Różnorodność octów, które niekiedy nie mają nic wspólnego z samą nazwą „ocet“, jest tak wielka, że nie sposób ich wszystkich wyszczególnić, a tym bardziej wyróżnić od zwykłych falsyfikatów, którymi w ostatnich latach powojennych nawkrót przesiąknięty jest rynek sprzedaży. Ze wszystkich octów, jakie dziś są wyrabiane, wyróżnić przedewszystkiem należy octy z wina i spirytusu, drożdżami naturalnej fermentacji otrzymywane.

Warszawska Fabryka Octu Spirytusowego

„MONOPOL“

Józef Komicz

Warszawa, Grzybowska 41, tel. 13-26

Skład reprezentacyjny J. Kagalcki

w Dąbrowie Górniczej, ul. 3 Maja 12 tel. 1-59.